ЛЕНИН ЙЎЛИДАН, КОММУНИЗМ САРИ!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

9 ноябрь, 1972 йил, пайшанба ◆ № 263 (15.434). ◆ Баҳоси 2 тийин.

Улуғ Октябрнинг 55 йиллик байрами партия ва халқимизнинг монолит бирлигини, мамлакатимиз халқларининг бузилмас қардошлигини, бутун совет халқи партия XXIV съезди тарихий қарорларини амалга оширишга астойдил азму қарор қилганлигини ёркин намойиш этди.

МОСКВА. 1972 йил 7 ноябрь. Қизил майдон. В. И. Ленин Мавзолейи минбарида.

С. Смирнов ва А. Стешанов фотоси. («Известия»).

ОКТЯБРЬ БАЙРОҒИ ОСТИДА

Эллик бешинчи Октябрь... Бу байрам давлатимиз тарихидаги улуғ айём — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 50 йиллиги арафасида етиб келди. Бу юбилейга тайёргарлик КПСС XXIV съездининг қарорларини муваффақиятли амалга ошириш учун умумхалқ кураши белгиси остида ўтмоқда.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг партия XXIV съездида қилган докладидаги қуйидаги сўзлар бугун алоҳида куч билан янграмоқда: «Бизнинг мамлакатимизда социалистик қурилиш йилларида **кишиларнинг янги тарихий бирлиги — совет халқи** вужудга келди. Биргаликда қилинган меҳнатда, социализм учун курашда, социализмни ҳимоя қилиш учун олиб борилган жангларда синфлар ва социал гуруҳлар, миллатлар ва элатлар ўртасида янги, гармоник муносабатлар — дўстлик ва ҳамкорлик муносабатлари пайдо бўлди. Бизнинг кишиларимиз маркс-ча-ленинча идеологиянинг муштараклиги, коммунистик жамият қуришдаги юксак мақсадларнинг муштараклиги билан жипслашган. Кўп миллатли Совет халқи ана шу монолит жипслигини ўз меҳнати билан, Коммунистик партия сиёсатини якдил маъқуллаши билан намойиш қилмоқда».

Ярим асрдан кўпроқ давр мобайнида мамлакатимиз босиб ўтган йўлга — кураш ва қаҳрамонона бунёдкорликларнинг шонли йўлига қайрилиб қарасангиз Октябрнинг дастлабки йиллари қандай нишонланганлиги мана шу байрам кунларида беихтиёр эсга тушади. Ўша йилларнинг жонли нафаси, тарихнинг садолари газеталарнинг саҳифаларидан бизга етиб келди. «Правда» газетаси 1922 йил 7 ноябрда бундай деб ёзган эди: «Биз коммунизм учун курашмоқдамиз... Ер юзида қуллар, мискинлар, ҳуқуқсизлар, мазлумлар бўлмасин деб умримизни қурбон қилиб бутун эҳтирос ва курашни сарфлаб, барча асабларимиз ва мускулларимизни ишга солиб кураш олиб бормоқдамиз...».

Биз коммунизм учун курашмоқдамиз... Бу сўзлар Октябрь революциясининг ҳар йилги байрамини традицияга кўра меҳнатдаги янги бунёдкорликлар билан, коммунистик қурилишнинг ҳамма соҳаларидаги янги муваффақиятлар билан кутиб олаётган Совет кишиларининг — бутун Совет халқининг ҳозирги ишлари ва истак-орзуларига нақадар ҳамоҳанг!

...Яна сал вақт ўтгач, мамлакат бош майдонининг гранит тошлар ётқизилган саҳнидан ҳарбий парад қатнашчилари ўтади ва уларнинг кетидан намойишчиларнинг байрам колонналари майдонга кириб келади. Ҳозир эса Қизил майдон сокин турибди. Қизил алвонларнинг ва байроқларнинг ҳилпираши, ҳозир бу жимликни бузиб турибди.

ҚИЗИЛ МАЙДОНДА ҲАРБИЙ ПАРАД ВА МЕҲНАТКАШЛАР НАМОЙИШИ

Фахрий меҳмонлар учун ажратилган трибуналарда — меҳнат қаҳрамонлари, Москва заводларининг, фабрикалари, қурилишларининг, энг яхши кишилари, Москва областидаги колхозлар ва совхозларнинг илғорлари, фан ва маданият арбоблари, космонавтлар туришибди. Москвадаги чет эл дипломатик ваколатхоналарининг бошлиқлари, жуда кўп хорижий меҳмонлар ҳам шу трибуналарда туришибди. Социалистик мамлакатларнинг вакиллари, касаба союзларининг, ишчилар, ёшлар ва бошқа ташкилотларнинг вакиллари юздан кўпроқ давлатдан бизнинг пойтахтимизга Улуғ Октябрь байрамини нишонламоқ учун келишган, бу байрамда қатнашиш учун келганлар орасида тинчлик ва халқлар орасида дўстлик учун курашган кишилар ҳам кўп.

Эрталаб соат 10. Қарсаклар, қудратли «Ура» садолари майдон узра зўр тўлқин бўлиб янграйди. «КПССга шон-шарафлар!», «Коммунистик партиянинг ленинчи Марказий Комитетига шон-шарафлар бўлсин, шон-шарафлар бўлсин, шон-шарафлар бўлсин!» деган хитоблар янграйди. Москваликлар, пойтахт меҳмонлари партия ва ҳукумат раҳбарларини қизғин ва самимий табриклайдилар. **Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, В. В. Гришин, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, Ф. Д. Кулаков, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, П. Е. Шелест, Ю. В. Андропов, П. Н. Демичев, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, Д. Ф. Устинов, И. В. Капитонов, К. Ф. Катушев** ўртоқлар мавзолейнинг марказий трибунасига чиқадилар.

Мавзолейнинг ўнг қанотида Совет Итттифоқи маршаллари, қўшин турларининг маршаллари, Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг генераллари ва адмираллари туришибди.

Ҳарбий парад қатнашчилари бир текис саф тортиб туришибди. Бугунги парад — юзинчи, юбилей паради.

Парад қатнашчилари Совет давлатининг бутун тарихида бу сафар Қизил майдондан юзинчи марта ўтишади. Биринчи парад 1918 йилда ўтказилган эди. Шундан бери бу традиция бўлиб қолди. Ҳатто даҳшатли 41-йилда ҳам Москванинг қаҳрамон ҳимоячилари Қизил майдондаги параддан тўппа-тўғри фронтга жўнаб кетишган эди.

...Кремль курантларининг оҳангдор жаранглари эшитилади. СССР Мудофаа министри Совет Иттифоқи Маршали А. А. Гречко очиқ машинада Спасск дарвозасидан чиқиб келади. Парад қўмондони тушган машина унга пешвоз чиқиб йўл олади. Министр Ленин орденли Москва ҳарбий округи қўшинларининг қўмондони, генерал-полковник В. Л. Говоров рапортини қабул қилиб қўшинларни айланиб ўтиб, уларни байрам билан қутлайди. Бунга жавобан кўп овозли «Ура» садолари янграйди.

А. А. Гречко қўшинларни айланиб чиққандан кейин мавзолейни марказий трибунасига чиқиб, нутқ сўзлайди.

Ўртоқ А. А. ГРЕЧКО нутқи

Совет Қуролли Кучларининг жангчилари, ўртоқлар!

Совет Иттифоқи меҳнаткашлари!

Муҳтарам хорижий меҳмонларимиз!

Сизларни Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Совет ҳукумати номидан, уларнинг топшириғига биноан умумхалқ байрами — Улуғ Октябрь социалистик революциясининг эллик беш йиллиги билан табриклайман ва қутлайман.

Бу йил мамлакатимиз Улуғ Октябрь байрамини шонли юбилей — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи тузилганлигининг 50 йиллиги арафасида нишонламоқда. Эркин халқларнинг бузилмас ҳамдўстлиги вужудга келтирилганлиги ва ривожлантирилаётганлиги пролетар интернационализми ғояларининг, ленинча миллий сиёсатнинг буюк ҳаётий кучини бутун дунёга намойиш қилмоқда.

Барча иттифоқдош республикаларимизнинг меҳнаткашлари бу улуғвор айёмни муносиб кутиб олишга ҳозирланмоқдалар. Улар Коммунистик партия теварагида маҳкам жипслашиб, КПСС XXIV съездининг қарорларини қунт билан амалга оширмоқдалар. Тўққизинчи беш йиллик иккинчи йилининг топшириқларини муваффақиятли бажариш учун социалистик мусобақа кенг авж олиб кетди. Саноатимиз тез ва барқарор суръатлар билан ривожланмоқда, ишлаб чиқаришнинг самарадорлиги ва меҳнат унумдорлиги ошиб бормоқда. Қишлоқ меҳнатчилари мураккаб об-ҳаво шароитларига қарамай, шаҳар аҳолисининг актив

(Давоми иккинчи бетда).

МОСКВА. 1972 йил 7 ноябрь. Суратда: ракеталар маршда. («Известия»).

КРЕМЛДАГИ СЪЕЗДЛАР САРОЙИДА БАЙРАМ ШАРАФИГА ҚАБУЛ МАРОСИМИ

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ҳукумати 7 ноябрда Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 55 йиллиги муносабати билан қабул маросими ўтказди.

Кремлдаги Съездлар саройида ўтказилган қабул маросимида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидатлар, КПСС Марказий Комитетининг секретарлари, КПСС Марказий Комитетининг аъзолари ва Марказий Комитет аъзолигига кандидатлар, КПСС Марказий Ревизия комиссиясининг аъзолари, партия ветеранлари, СССР ва РСФСР Олий Советларининг депутатлари, министрлар, давлат комитетларининг раислари, Совет Иттифоқи маршаллари ва қўшин турлари маршаллари, генераллар ва адмираллар, марказий идора ва муассасаларнинг раҳбарлари, СССР космонавт-учувчилари, саноат ва қишлоқ хўжалиги илғорлари, фан ва маданият арбоблари, совет жамоатчилиги вакиллари, ҳарбий парад қатнашчилари ҳозир бўлдилар.

Байрамда иштирок қилиш учун чет эллардан Москвага келган меҳмонлар ҳозир бўлдилар.

Залда СССРдаги дипломатик ваколатхоналарнинг бошлиқлари ҳам бор эди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев шу ерда ҳозир бўлган кишиларга қарата нутқ сўзлади.

Ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВ нутқи

Азиз ўртоқлар ва дўстлар!

Ҳурматли меҳмонлар!

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг топшириғига биноан сизларни Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 55 йиллиги билан самимий табриклайман. **(Қарсаклар).**

Биз ҳали яқиндагина қаҳрамон шаҳар Москва меҳнаткашларининг зўр таассурот қолдирган намойишининг шоҳиди бўлдик. Ана шундай байрам намойишлари Советлар мамлакатининг барча шаҳар ва қишлоқларида ҳам бўлиб ўтди. Халқимизнинг кўнгли чоғ ва шод. Совет кишилари ўзининг улуғ байрамини катта ғалабалар билан кутиб олдилар. Бу ғалабалар КПСС XXIV съезди белгилаб берган социал-иқтисодий ўзгаришларнинг улуғвор программаси муваффақиятли амалга оширилаётганлигини яққол исбот қилади.

Биз бугун қаҳрамон совет ишчилар синфига ва меҳнаткаш деҳқонларга самимий миннатдорчилик сўзлари билан мурожаат қиламиз. Уларнинг меҳнати ва қобилияти туфайли социалистик Ватанимизнинг қудрати барпо этилмоқда.

Партия олимлар ва маданият арбобларининг ижодий меҳнатини, бутун халқ зиёлиларининг меҳнатини ғоят қадрлайди. Улар социалистик Ватанимизнинг равнақи учун ҳормай толмай курашмоқдалар.

Москва гарнизони қўшинларининг бугунги бир юзинчи паради қатнашчиларига ва улар сиймосида Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг барча шавкатли жангчиларига байрам муносабати билан ғоят самимий табрикларимизни йўллаймиз. Шавкатли жангчиларимиз совет кишиларининг тинч бунёдкорлик меҳнатини ва давлатимиз чегараларининг дахлсизлигини мустаҳкам қўриқлаб турибдилар. **(Давомли қарсаклар).**

Биз шонли ёшларимиз коммунизм тантанаси учун курашда актив қатнашаётганликлари билан ҳам фахрланамиз. Биз мамлакатимизнинг келажагидан хотиржаммиз — революцион курашчилар, социализм қурувчилар авлодининг муносиб, ишончли ўринбосарлари бор.

Бизнинг мамлакатимиз улуғ байрам — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил топган куннинг 50 йиллиги арафасида турибди. Ватанимизнинг барча халқлари социализм ва коммунизм қуришдан иборат буюк ишга жуда катта ҳисса қўшмоқдалар. Советлар мамлакати халқларининг дўстлиги ва қардошлиги мустаҳкам ва бузилмасдир. Бизнинг Ватанимиз ана шу дўстлик туфайли коммунистик қурилишнинг барча соҳаларида янгидан-янги ажойиб муваффақиятларга эришди. Шу сабабли биз Улуғ Октябрни шарафлаш билан мамлакатимиздаги барча халқлар ва миллатларни, уларнинг ғамхўрликларини, муваффақият ва ғалабаларининг самараларини қардошларча баҳам кўриб, бир оилада яшашга интилаётганликларини шарафлаймиз.

Қадрли чет эллик дўстларимиз, ҳурматли меҳмонлар! Биз сизларни байрамимизда кўриб хурсанд бўлдик. Бизнинг партиямиз ва ҳукуматимиз ер юзида мустаҳкам тинчликни қарор топтиришдек юксак ғояларга амал қилиб, социалистик мамлакатларнинг дўстлигини бутун чоралар билан мустаҳкамлаш учун, давлатлар ва халқларнинг тинч-тотув яшашидан иборат ленинча принципларнинг тантанаси учун, уларнинг дўстлиги ва ҳамкорлиги учун изчил кураш олиб бормоқдалар.

Коммунизм қураётган совет халқига шон-шарафлар! **(Давомли қарсаклар).**

Яшасин барча ғалабаларимизнинг ташкилотчиси ва илҳомчиси коммунистлар партияси! **(Давомли қарсаклар).**

Ер юзида тинчлик, халқлар ҳамкорлиги ва дўстлиги ҳамиша тантана қилсин! **(Давомли қарсаклар).**

Байрамингиз қутлуғ бўлсин, азиз совет халқи! **(Гулдурос, давомли қарсаклар).**

* * *

Қабул маросими ғоят самимий вазиятда ўтди.

Қабул маросими қатнашчиларига байрам концерти қўйиб берилди.

(ТАСС).

ПАРТИЯ ВА ХАЛҚ БИРЛИГИНИНГ НАМОЙИШИ

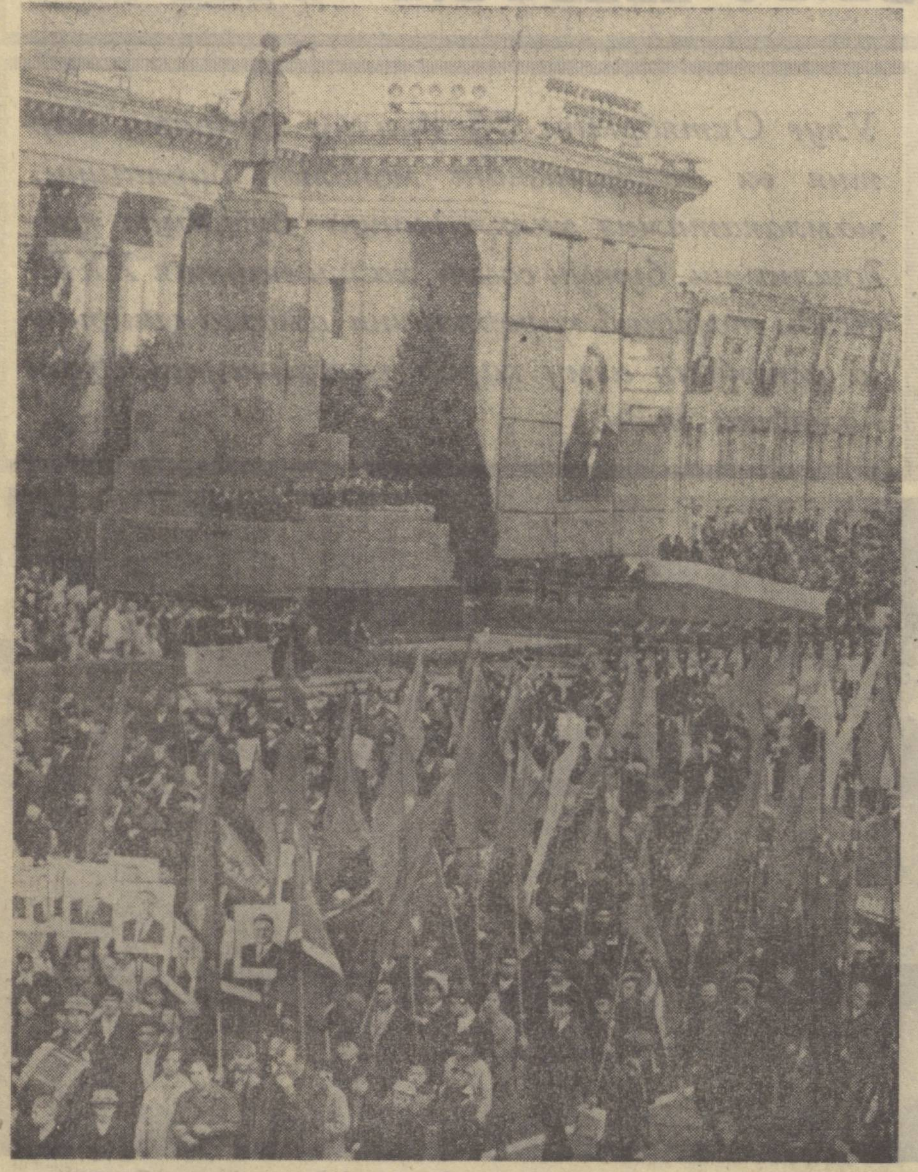

ТОШКЕНТ. 1972 йил 7 ноябрь. Ленин номли майдонда меҳнаткашларнинг байрам намойишлари.

ОКТЯБРЬ БАЙРОҒИ ОСТИДА

(Боши биринчи бетда).

ёрдамига таяниб, ҳосил учун курашда мушкул синовларга шараф билан бардош бердилар. Совет кишиларининг моддий фаровонлиги ва маданий савияси халқ хўжалигининг муваффақиятлари асосида тўхтовсиз ўсмоқда.

Қардош социалистик давлатларнинг меҳнаткашлари совет халқи билан елкама-елка бўлиб бормоқдалар. Социалистик қурилиш вазифалари муваффақиятли ҳал этилмоқда. Социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг иқтисодий ва мудофаа қудрати мустаҳкамланиб бормоқда.

Коммунистик партия ва Совет давлати ленинча ташқи сиёсат йўлини изчиллик билан ўтказиб келмоқдалар, бу йўл империализмга қаттиқ зарба беришни социал тузуми турлича бўлган давлатлар билан тинч-тотув яшаш принципларини амалга ошириш билан мунтасил қўшиб олиб борилмоқда.

Совет Иттифоқи қардош социалистик мамлакатлар билан биргалашиб, агрессия ва зулм сиёсатига актив қарши чиқмоқда, уруш манбаларини тугатиш, тинчлик ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш учун актив курашмоқда. Ўзининг интернационал бурчига содиқ бўлган Совет Иттифоқи эркинлик, миллий мустақиллик ва социал тараққиёт учун курашаётган Вьетнам, прогрессив араб давлатлари ва бошқа мамлакатларнинг халқларига ҳар томонлама ёрдам бериб келди ва бундан буён ҳам шундай ёрдам бераверади.

Кўп миллатли Совет давлатидаги барча халқларнинг намояндалари бўлган совет жангчилари тинчликни ва Ватанимизнинг хавфсизлигини ҳушёр бўлиб қўриқлаб турибдилар. ССР Иттифоқи Қуролли Кучларининг шахсий составини ўзининг жанговар ва сиёсий тайёргарлигини зўр бериб оширмоқда, мураккаб замонавий ҳарбий техникани ва бу техникани жанговар қўлланиш усулларини муваффақиятли равишда эгаллаб олмоқдалар.

Уз халқига ва Коммунистик партияга содиқ бўлган Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти ҳар доим юксак жанговар тайёр ҳолда турибди. Улар дўст социалистик мамлакатларнинг қуролли кучлари билан бирга ўзларининг ватанпарварлик ва интернационал бурчларини бажаришга доим тайёрдирлар.

Яшасин Улуғ Октябрь социалистик революциясининг эллик беш йиллиги!

Яшасин қудратли Ватанимиз — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи!

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига ва унинг ленинчи Марказий Комитетига шон-шарафлар!

Ура!

* * *

Уч бора «Ура» садолари яна майдон узра тўлқин бўлиб ёйилади. Салют бериб отилган тўп овозлари гумбурлайди. Минг кишилик оркестр Совет Иттифоқи гимнини ижро этади.

Одат бўлиб қолган традицияга кўра, қўшинлар парадини Москва ҳарбий музика мактабининг шогирдлари — ёш барабанчилар бошлаб беради. Сўнгра Қизил майдонга М. В. Фрунзе номли Ленин орденли Қизил Байроқли Суворов орденли ҳарбий академия тингловчилари кириб келадилар.

В. И. Ленин номли, Ленин орденли ва Октябрь революцияси орденли, Қизил байроқли ҳарбий-сиёсий академия тингловчилари ўтмоқда. Ф. Э. Дзержинский номидаги Ленин орденли, Октябрь революцияси орденли ва Суворов орденли, мамлакатимизнинг энг кекса ҳарбий инженерлик академиясининг тингловчилари, Совет Иттифоқи маршали Р. Я. Малиновский номли Ленин орденли, Қизил Байроқли ҳарбий бронетанк қўшинлари академиясининг тингловчилари, В. В. Куйбишев номли Ленин орденли, Қизил Байроқли ҳарбий инженерлик академиясининг тингловчилари, Совет Иттифоқи Маршали С. К. Тимошенко номли Қизил Байроқли ҳарбий, химиявий ҳимоя академиясининг тингловчилари, Ю. А. Гагарин номли Қизил Байроқли, Кутузов орденли ҳарбий-ҳаво академиясининг тингловчилари, профессор Н. Е. Жуковский номли Ленин орденли ва Октябрь революцияси орденли, Қизил Байроқли ҳарбий-ҳаво инженерлик академиясининг тингловчилари майдондан ўтадилар.

Мавзолей олдида — П. С. Нахимов номли Қора денгиз олий ҳарбий денгиз билим юртининг курсантлари. Уларнинг кетидан десантчи парашютчилар ўтадилар. Сўнгра Москва Қизил байроқли олий чегара командирлари билим юртининг курсантлари майдонга кириб келадилар.

Ҳарбий-Денгиз Флотининг ифтихори — денгиз пиёда қўшинлари ўтиб бормоқда. Ф. Э. Дзержинский номли Ленин орденли, Қизил Байроқли дивизия бўлимлари гранит тошлар ётқизилган майдондан шахдам қадам ташлаб ўтиб бормоқдалар. Москва ва Калининдаги Суворов ҳарбий билим юртларининг, Ленинграддаги Нахимов билим юртининг тарбияланувчилари, РСФСР Олий Совети номли, Ленин орденли, Қизил Байроқли Москва олий умумқўшин командирлари билим юртининг парад колонналари марш билан ўтаётганларида уларни трибунадагилар қарсаклар билан кутиб оладилар.

Майдонни моторларнинг гувуллаши қоплайди. М. И. Калинин номли Ленин орденли, Суворов орденли, Қизил Байроқли гвардиячи Тамань моторлашган ўқчи дивизиясининг бўлинмалари бронетранспортерларда майдонга кириб келадилар. Улар кетидан ҳаво-десантчи қўшинларининг бўлинмалари ўтади.

Ленин орденли, Қизил Байроқли гвардиячи Кантемир танк дивизиясининг колонналари майдонга кириб келади. Дивизия танкчилари Улуғ Ватан уруши фронтларида Волга соҳилларидан Прагагача қадар зафарли йўл босиб, сўнмас шуҳрат қозонганлар.

Граждан уруши ва Улуғ Ватан уруши фронтларида жанговар шуҳрат топиб машҳур бўлган Совет артиллерияси мавзолей олдидан ўтади.

Тинчлик билан ўтаётган йигирма етти йил давомида Совет давлати ўз армиясининг ҳарбий жанговар техникасини неча марталаб янгилаб олди. Фан ва техниканинг энг янги муваффақиятлари асосида бу жанговар техникани неча марталаб такомиллаштирди. Армиямиз, флотимиз энг мукаммал қурол-яроғлар билан, шу жумладан хилма-хил вазифаларни бажаришга мўлжалланган ракеталар билан ҳам қуролланган.

Ҳаво ҳужумидан мудофаа ракета қўшинларининг установкалари тарих музейи олдидан майдонга кириб келмоқда. Бу қўшинлар Ватанимизнинг тинч осмонини ҳар қандай об-ҳаво шароитида, кеча-ю кундуз демай, ҳар доим қўриқлаб турибди! Бу даҳшатли қурол мудофаа қилинаётган объектлардан анча наридаги катта-кичик баландликлардаги осмоннинг ҳар қандай қатламидаги объектни мўлжалга олиб, йўқ қила олади.

Ленин орденли путиловчи — Кировчи гвардиячи-зенит-ефет полкининг бўлинмалари парадда қатнашаётир. Оператив, тактик колоннаси ўтиб бормоқда.

Ҳарбий-Денгиз Флотининг баллистик ракеталар колоннаси майдонга кириб келди. Бизнинг флотимиз Ватанимизнинг денгиз чегараларини зўр куч билан муҳофаза қилиб турибди. Сув остидан туриб узоқ-узоқларга отиладиган, душманнинг жаҳон океанидаги ҳар қандай объектига қақшатқич зарба бера оладиган ракеталар билан қуроллантирилган атом ва сув ости кемалари флотимиз ҳарбий қувватининг негизи бўлиб қолди.

Стратегик вазифани бажарувчи ракета қўшинлари парад охирида Қизил майдонга кириб келди. Уларнинг баҳайбат юришини ракеталарни учирувчи ўзиюрар установкаларга ўрнатилган кичик габаритли ракеталар бошлаб берди. Юксак самарали ёқилғи билан ишлайдиган қитъалараро уч босқичли ракеталар майдондан ўтиб бормоқда.

Парадни энг қудратли стратегик ракеталар якунлади. Шу ракеталарнинг ҳар бири мисли кўрилмаган зўр қувватли ядро зарядини чекланмаган узоқ масофага элтиб ташлай олади ва қитъанинг ҳар қандай жойдаги душман объектларини йўқ қилиб юборишга қодир.

Ракета жангчилари Қизил майдондан ўтиб ўзларига берилган даҳшатли қуролни бутун жаҳон олдида намойиш қилиш билан чекланиб қолмасдан, шу билан улар социализм ва коммунизм ғалабаларини ҳимоя қилиш борасида ҳар қандай вазифани бажаришга ўзларининг доим тайёр эканликлари тўғрисида Совет халқига, жонажон Коммунистик партияга ва Совет ҳукуматига рапорт бердилар.

Ҳарбий парад тугади. Традицияга кўра уни йиғма ҳарбий оркестр поёнига етказди.

* * *

Қизил майдонни яна бир неча дақиқа жимлик босди. Лекин кўп ўтмай маршларнинг оҳанглари янграй бошлади. Бош колонна қатнашчилари шу оҳанглар садоси остида Қизил майдонга кириб келдилар. Қизил кийим кийган, қўлларига қизил алвонларни кўтариб олган байроқдорлар бутун майдонда саф тортдилар.

Колонналар сафларини қайта қуриб «55» рақам тусини олдилар. Байроқлар олдида «Октябрга шон-шарафлар!» шиори пайдо бўлди.

Бош колонна қатнашчиларининг сафлари устида — Владимир Ильич портрети ва: «Ленин ғоялари барҳаёт ва енгмоқда!» деган шиор.

Қизил байроқлар орасида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоларининг портретлари.

«Улуғ Ленинга шон-шарафлар!», «Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига — шон-шарафлар, шон-шарафлар, шон-шарафлар!» деган шиорлар майдон узра янграйди.

Пойтахт корхоналари илғорлари группаси трибуналар олдидан қадам ташлаб ўтмоқдалар. Улар кўтариб олган жуда катта байроққа «55-Октябрь» сўзлари ёзилган.

Совет халқи Коммунистик партия раҳбарлигида, унинг программасида, КПСС XXIV съезди томонидан белгилаб берилган йўлдан дадил олға бормоқда. Бу фикр «Бизни коммунизмга партия бошлаб бормоқда!» деган шиор бўлиб қолган сўзларда ифодаланган.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи — қудратли социалистик давлат, қардош халқлар кўп миллатли бузилмас ҳамдўстлигининг рамзи, пролетар интернационализмининг жонли ифодаси. Тенг ҳуқуқли халқларнинг жаҳонда биринчи қардошларча ҳамдўстлиги бўлган СССР ленинчи миллий сиёсатнинг тантана қилганлигини яққол кўрсатиб турибди. Жаҳон тарихининг янги даврини — жаҳонни революцион асосда янгилаш даврини очган Октябрь революциясининг ғалабаси туфайли тенг ҳуқуқли халқларнинг мана шу иттифоқини вужудга келтириш мумкин бўлиб қолди.

Қизил майдондаги намойиш қатнашчилари кўтариб ўтаётган чиройли транспарантларда Совет халқининг тўққизинчи беш йиллик топшириқларини ва 1972 йилги халқ хўжалик планини бажариш учун курашда эришган муваффақиятлари ҳикоя қилинади. «Беш йилликни муддатдан олдин бажарамиз!», «Социалистик мусобақа байроғини баланд кўтарайлик!» — намойишчиларнинг колонналари узра ҳилпираб турган алвонларга ёзилган бу чақириқлар Советлар мамлакатидаги миллион-миллион меҳнатчиларнинг жонбозлигини ифодалаб турибди.

Колонна тепасида: «Комсомол — КПССнинг содиқ ёрдамчиси ва резерви!» деган шиор кўзга ташланади. Бу шиор бўғинларнинг бир-бири билан ажралмас бўлиб боғланганлигини, Совет мамлакатининг йигит-қизлари коммунизм идеалларига содиқ эканликларини ифодалайди. Ёшлар ва ветеранлар, оталар ва болалар — Октябрь ғалабалари ҳимоячилари билан бирга, бир сафда, бунёдкорлар ва новаторлар сафида бормоқдалар.

Майдонга байрам намойиши қатнашчиларининг яна бир колоннаси кириб келади. Улар бир-бирлари билан кифтма-кифт саф тортиб ўтмоқдалар. Намойишчилар қўлидаги транспарантларга: «Яшасин СССРнинг ленинча ташқи сиёсати!», «Жаҳон социалистик системаси ривожланиб ва мустаҳкамланаверсин!», «Социалистик ҳамдўстлик ленинча интернационализм ғояларининг жонли ифодаси» деган шиорлар ёзилган.

Совет Иттифоқи ташқи сиёсатининг ҳозирги босқичидаги асосий йўналишларини ва вазифаларини КПСС XXIV съезди белгилаб берди. Съезд қабул қилган ташқи сиёсат программаси Совет тинчлик программаси деб ном олди ва уни кўп миллионли халқ оммаси, бутун дунёдаги демократик тинчликсевар кучлар қизғин қўллаб-қувватламоқдалар.

Қизил майдондан ўтиб бораётган намойишчиларнинг колонналари кўтариб олган шиорларда: «Жаҳон социалистик системаси ривожланиб мустаҳкамланаверсин!». «Барча антиимпериалистик кучлар бирлиги мустаҳкамлансин!» деган хитоблар ёзилган. Намойишчилар Маркс, Энгельс, Ленин портретлари тасвирланган транспарантни, «Қардош Вьетнам, биз сиз билан биргамиз!» деган жанговар чақириқ сингари қисқа сўзлар ёзилган панноларни, араб мамлакатлари халқларининг ҳаққоний ишини қўллаб-қувватловчи шиорларни кўтариб ўтдилар.

Қизил майдонга иттифоқдош республикаларнинг байроқлари ва гербларини кўтарган колонналар кириб келди, намойиш қатнашчилари сафларини қайта қуришлари билан майдоннинг қоқ ўртасида алангаланиб турган «СССР» деган сўз пайдо бўлди. СССР герби тасвирланган ва қизил байроққа «50» рақами ёзилган шар «Ватан тўғрисида қўшиқ» деган улуғвор ашула садолари остида колонна узра баланд кўтарилади. Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг ленинчи Марказий Комитетига шон-шарафлар!», «Совет ҳукуматига шон-шарафлар!», «Ватанимизга шон-шарафлар!» деган хитоблар янграйди. Майдонда уч бора такрорланган «Шон-шарафлар бўлсин!». деган хитоб ва қудратли «Ура» садолари, қарсаклар авж олади.

Майдонга Москва меҳнаткашларининг колонналари кириб келади: намойишчиларнинг кўп минг кишилик колонналари тарих музейи биноси олдидан қадам ташлаб келмоқда. Колонна олдидаги машинада Олтин Юлдуз, иккита Ленин ордени ва Октябрь революцияси ордени билан безатилган пойтахт байроғи.

Муддатидан олдин! Бу сўз байрам иштирокчиларининг колоннасида қайта-қайта кўзга ташланади. Ишлаб чиқаришнинг ривожланишини кўрсатувчи диаграммаларда, ҳамма тармоқларнинг корхоналари ўзлаштирган янги буюмларнинг макетлари билан бир қаторда шу сўзни кўрасиз.

Бундай янгиликлар жуда кўп. Беш йиллик бошлангандан бери москваликлар электр машиналар ва металл қирқадиган установкаларнинг беш мингта типини, янги хил газламалар ва аппаратларни, автомобилларнинг янги моделларини ва халқ учун ишлаб чиқарила бошлаган янги товарларни ўзлаштирдилар.

Бу — пойтахт индустриясининг мамлакат техника тараққиётига, КПСС XXIV съезди қарорларида кўзда тутилганидек, мамлакат техникасини такомиллаштиришга ва уни ишлаб чиқаришни ривожлантиришга қўшган ҳиссаси. Пойтахт саноати маҳсулотни реализация қилиш ва энг муҳим буюмларнинг кўпчилигини ишлаб чиқариш ҳажми бўйича ўн ойлик планини муваффақиятли бажарди. Бу соҳадаги ўсишнинг ҳаммаси меҳнат унумдорлигини ошириш йўли билан қўлга киритилди.

Юбилей йили Москвадаги Лихачев номли автомобиль заводи мутахассислари учун айниқса унутилмас йил бўлди. Улар чет элларда ишлаб чиқарилаётган ва кўп юк кўтара оладиган машиналардан қолишмайдиган «КАМАЗ» типидаги автомобилларнинг еттита тажриба нусхасини яратдилар.

Ленин орденли ва Октябрь Революцияси орденли биринчи давлат подшипник заводи — пойтахтнинг энг катта корхонаси. Бу завод вакилларининг Қизил майдондан ўтаётган колоннасида конус шаклдаги роликлар цехи слесарларининг бригадири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони С. С. Минаев ҳам бор. Заводнинг бу кекса ишчиси айни вақтда таниқли давлат арбоби ҳам ҳисобланади. У депутат сифатида РСФСР Олий Совети Раисининг ўринбосари сифатида катта давлат, жамоат вазифасини бажармоқда. Подшипник заводи ходимларининг колоннасида — янги техника участкаси слесарларининг бригадири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси А. Т. Викторов ҳам бор.

Бу йилги машаққатли об-ҳаво шароитида партия, ҳаётимизнинг бутун уклади тайёрлаган совет кишисининг характери яна бир марта яққол намоён бўлди. Қозоғистон қишлоқ меҳнатчилари Ватан омборига бир миллиард пуддан кўпроқ дон тўкиб, катта ғалаба қозонганликлари тўғрисидаги хабарлар Улуғ Октябрь арафасида мамлакатга тарқалди. Олтой ўлкаси ғаллакорларининг ҳиссаси ҳар қачонгидан ҳам салмоқли бўлди. Улар беш миллион тоннадан зиёд ғалла топширдилар. Белоруссия, Ўзбекистон, Грузия, Озарбайжон, Литва, Молдавия, Латвия, Қирғизистон, Тожикистон, Арманистон, Туркманистон, Эстония колхозлари ва совхозлари дон етиштириш давлат планларини, СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги шарафига олган мажбуриятларини бажарганликлари тўғрисида рапорт беришди... РСФСР, Украина, Ўзбекистон, Қозоғистонда шоли етиштириш планлари бажарилди...

Партиянинг XXIV съездида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев «Москвани намунали коммунистик шаҳарга айлантирайлик» деб қўйган масъулиятли вазифани пойтахт аҳолиси, барча Совет кишилари жанговар программа деб қабул қилдилар.

Колонна баланд кўтариб келаётган транспарантда «Москва албатта намунали коммунистик шаҳар бўлади!» дейилади.

...Қизил майдондаги байрам намойишини Москва комсомолларининг — ишчи ва деҳқонлар ёш гвардиясининг колоннаси туғаллайди. Улуғ Октябрь ёққан машъални — тинч меҳнат, эркинлик, тенглик ва халқлар қардошлиги машъалини мана шулар олға элтиши керак.

...Қизил майдонда бир ярим соат чамаси давом этган байрам намойиши партия билан совет халқининг бирлигини, барча Совет республикалари меҳнаткашларининг бузилмас қардошларча дўстлигини, Совет кишилари КПСС XXIV съездининг қарорларини шараф билан бажаришга, Ленин йўлидан коммунизм сари олға томон янги катта қадам қўйишга тайёр эканликларини кўрсатувчи чинакам зўр намойишга айланди.

Қизил майдондан репортаж олиб борган ТАСС мухбирлари:
М. БАРАТЯНЦ, Б. ГРИШЧЕНКО, В. ИЛЬИН, И. НОВИКОВ, В. СЕРОВ.

ҲУР РЕСПУБЛИКАЛАР ИТТИФОҚИГА ШОН-ШАРАФЛАР!

Тошкентда ҳарбий парад ва намойиш

Умумхалқ Октябрь байрами бу йил ўзбеклар диёрига ажойиб ясаниб келди. Пахта йиғим-теримининг қаҳрамонлари шарафига, тенг ҳуқуқли совет республикалари иттифоқининг олтин юбилейини баҳодирона меҳнат зафарлари билан кутиб олаётган меҳнаткашлар шарафига ғалаба салютлари байрам қувончини янада ошириб юборди. Тошкент меҳнаткашлари шонли йилликни зўр шавқ-завқ билан нишонладилар. 7 ноябрь эрталабданоқ кўпдан-кўп колонналар анъанавий парадлар ва намойишлар ўтказиладиган жой — Ленин майдони сари йўл олди.

Тошкентлик ҳар бир кишининг қалбига азиз бўлган бу майдон, парадлар хиёбони ҳам бой либосга безанган эди. Ильич ҳайкалининг орқасида қад кўтарган бино пештоқида марксизм асосчиларининг, партия Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоларининг портретлари, КПСС Марказий Комитети Октябрь чақириқларининг сўзлари ёзилган қизил алвонлар кўзга ташланиб турибди. Ленин партияси ягона дўстлик оиласида бирлаштириб турган иттифоқдош республикаларнинг герблари ялтирайди. Янги қад кўтарган баланд бинонинг томи остидаги рақам пахта учун курашнинг жуда яқин қолган маррасини — 4 миллион 550 минг тонна пахта топширилажагини кўрсатиб турибди. Байрам арафасида ана шу муҳим маррага эришиш йўлида яна бир қадам қўйилди — далалардан йиллик план бажарилганлиги тўғрисида хабар келди. Ўз машиналарининг бункерларидан икки миллион тонна пахта тўккан механизаторлар ўз сўзларига вафо қилдилар.

Меҳмонлар ўтирадиган минбарлар одамлар билан лиқ тўла. Бу ерлардаги жойларни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлар, Тошкент область ва шаҳар партия комитетининг аъзолари, СССР ва Ўзбекистон ССР Олий Советларининг депутатлари, революция ветеранлари, меҳнат қаҳрамонлари, фан ва маданиятнинг таниқли арбоблари эгаллашган.

...Эрталабки соат 10. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари И. Г. Анисимкин, А. Д. Бесчастнов, И. Р. Қурбонов, В. Г. Ломоносов, Н. М. Матчонов, М. М. Мусахонов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, Н. Ж. Худойбердиев, Г. М. Орлов, С. Р. Расулов, партия ва совет ташкилотларининг бошқа раҳбарлари ҳукумат минбарига кўтариладилар.

Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи қўшинларининг қўмондони генерал-полковник С. Е. Белоножко машинада майдонга кириб келади. У парад қўмондонининг рапортини қабул қилгач, Қизил майдонда ва унга туташиб кетган хиёбонларда саф тортиб турган қўшинларни айланиб чиқади. Қўмондон шундан кейин ҳукумат минбарига кўтарилиб, қўшинларга қарата ва Тошкент ҳамда бутун Ўзбекистон меҳнаткашларига қарата нутқ сўзлаб, уларни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Республика Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети номидан Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 55 йиллиги билан табриклайди.

КПСС XXIV съездининг тарихий қарорларидан илҳомланган Совет Иттифоқи халқлари, деди у, ССР иттифоқи ташкил этилганлиги йиллиги байрамини ижодий кучлари гуллаб яшнаган ҳолда, янги ғалабалар билан кутиб олмоқдалар. Ўзбекистон меҳнаткашлари байрамни хўжалик ва маданий қурилиш соҳасида катта муваффақиятлар билан нишонламоқдалар.

Республика саноати машинасозлик, энергетика, химия ва ишлаб чиқаришнинг бошқа тармоқлари маҳсулоти ишлаб чиқариш ўн ойлик планини ошириб бажарди. Планга қўшимча равишда 180 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Ўзбекистон қишлоқ хўжалигининг меҳнатчилари бу йил янги муваффақиятларга эришдилар. Республика пахтакорлари шонли меҳнат ғалабасини қўлга киритдилар. Улар кеча пахта тайёрлаш давлат планини бажардилар. Мамлакатга 4 миллион 350 минг тонна «оқ олтин» етказиб берилди. Ўзбекистон ССРнинг меҳнаткашлари Ватанга 4 миллион 550 минг тонна пахта берамиз деб ўз зиммаларига олган оширилган социалистик мажбуриятларини шараф билан бажариш учун астойдил бел боғлашган. Деҳқончилик ва чорвачиликнинг деярли ҳамма маҳсулотларини етиштириш ва тайёрлаш юзасидан белгиланган йиллик планлар ҳамда мажбуриятлар муваффақиятли бажарилди.

Қўмондон ҳозирги халқаро вазиятни тавсифлаб, бундай деди: Совет Иттифоқининг меҳнаткашлари Коммунистик партия билан Совет ҳукуматига, социалистик Ватанга ва коммунизм буюк идеалларига чексиз содиқ бўлган армиямиз ва флотимиз жангчилари

(Давоми учинчи бетда).

ТОШКЕНТ. 1972 йил 7 ноябрь. Суратда: Ленин номли майдонда ҳарбий парад.

А. Тўраев фотолари.

ПАРТИЯ ВА ХАЛҚ БИРЛИГИНИНГ НАМОЙИШИ

ҲУР РЕСПУБЛИКАЛАР ИТТИФОҚИГА ШОН-ШАРАФЛАР!

(Боши иккинчи бетда).

Совет Иттифоқи, социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг тинчлиги ва давлат манфаатларини ҳушёрлик билан қўриқлаб туришларига астойдил ишонишлари мумкин. Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округининг қўшинлари ўзларининг юксак ҳарбий бурчларини шараф билан муносиб бажармоқдалар.

Октябрнинг 55 йиллиги шарафига, коммунизм бинокори, планетамизда тинчлик ва барча кишилар бахт-саодати учун мард курашчи — совет халқи шарафига, жонажон Совет ҳукумати, Совет Иттифоқи улуғ Коммунистик партияси ва унинг ленинча Марказий Комитети шарафига табрик сўзлари янграйди.

Бу табрикларга жавобан майдон узра қудратли «Ура» садолари янграйди. Оркестр СССР ва Ўзбекистон ССР давлат гимнларини ижро этади. Тўплардан узилган ўқ садолари эшитилади.

Ҳарбий парад бошланади. Ҳар хил қўшин турларининг бўлинмалари аниқ одим ташлаб ўтадилар. Машиналарга ўтирган ўқчилар бамисоли тўсиб бўлмайдиган олов оташдек ўтадилар. Ракета техникаси ўтаётганида минбарлардан ифтихор хитоблари эшитилади. Туркистонлик жангчилар байрам кунида юксак маҳоратларини, Ватаннинг ҳар қандай буйруғини шон-шараф билан бажаришга, Совет Қуролли Кучларининг шонли жанговар анъаналарини кўпайтиришга шай турганликларини намойиш қиладилар.

Терма оркестр марш садосини ўзгартиргач, майдонга намойишчиларнинг район колонналари тўрт оқим бўлиб кириб келади. Олдинда Тошкент байроғи ҳилпирайди.

Колонналар узра қирмизи байроқлар, жонажон партияни шарафловчи транспарантлар ҳилпирайди. Кўпдан-кўп панноларда халқлар ленинча дўстлигининг ажойиб самаралари тўғрисида ҳикоя қилинади. Бу самаралар республиканинг, унинг пойтахтининг экономика ва маданият соҳасидаги равнақида ўз ифодасини топган. Намойишда қатнашаётган заводлар, фабрикалар, муассасалар ва ўқув юртларининг номлариёқ буни яққол кўрсатиб турибди. Ҳозир Ўзбекистон пойтахтида икки юздан ортиқ йирик саноат корхонаси ишлаб турибди. Тошкент ишчилар синфи ўз сафларини юз ҳисса кенгайтирди, унинг составида ўзбеклар билан руслар, украинлар билан белоруслар, юздан ортиқ миллат намояндалари ёнма-ён меҳнат қилмоқдалар.

Меҳнаткаш Тошкент байрам куни партия XXIV съезди топшириқларини муваффақиятли амалга ошириш учун умумхалқ социалистик мусобақасига қўшган салмоқли ҳиссаси тўғрисида рапорт бермоқда. Беш йиллик бошидан буён планга қўшимча равишда саксон миллион сўмликдан ҳам зиёдроқ маҳсулот етказиб берилди. Ана шу вақт ичида икки юзга яқин янги машиналар ва приборларни ишлаб чиқариш, халқ истеъмоли молларининг бир ярим мингдан ортиқроқ турини ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Шаҳар корхоналарининг коллективлари техника тараққиёти суръатларини жадаллаштира бориб, 150 цех ва участкани комплекс механизациялаштирдилар ва автоматлаштирдилар, икки юзга яқин поток линияни ишга туширдилар. Тошкентда кўпдан-кўп электрон-ҳисоблаш машиналари ишлаб турибди.

Минбардаги кишилар байрам олди меҳнат вахтасининг ғолибларини, мусобақа пешқадамларини қизғин кутиб олишади. Булар орасида қудратли «Антей»ларнинг ижодкорлари фахрли ўринни эгаллаб турибдилар. Авиация заводининг ишчиларидан бир ярим минг киши Октябрь байрами шарафига ўзларининг йиллик планларини бажариб қўйди.

Намойишчилардан кўпдан-кўп кишининг қўлида «оқ олтин» чаноғининг макети бор. Тошкент ишчилар синфи барча қийинчиликларни, об-ҳавонинг барча инжиқликларини писанд қилмай, «оқ олтин»дан мўл ҳосил етиштирган республика деҳқонларига Ленин майдонидан самимий табрикларини йўллайди.

Байрамга хос тантана билан безатилган оппоқ пахта чаноғи Ўроқ билан Болғанинг мустаҳкам алоқасини, колхоз ва совхозларнинг далаларда қўлга киритилган ғалабада Тошкентнинг актив роли борлигини кўрсатиб турибди. «Беш йилликнинг иккинчи йилида Ватанга 4 миллион 550 минг тонна пахта берамиз» — деҳқонларга ҳам, шаҳарликларга ҳам ғоят азиз бўлиб қолган бу шиор кўпдан-кўп транспарантларда такрорланади.

«Ташсельмаш» заводининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари байроқларни баланд кўтариб бормоқдалар. Улар яратган тўрт қаторли пахта териш агрегатлари далаларда муваффақиятни қўлга киритишда бу йил ҳал қилувчи роль ўйнади. Тракторсозларнинг сафлари узра кўтарилган плакатлар пахтакорларнинг буюртмалари аниқ бажарилганлигидан дарак беради. Шаҳар индустрияси деҳқонларга кўпдан-кўп сеялкалар, кўсак чувийдиган машиналар, ўсимликларни ердан туриб чанглайдиган агрегатлар ва бошқа техникани етказиб берди. «Тошкент» навли пахтанинг серҳосил сорти қишлоқ хўжалик меҳнаткашларига мўл ҳосил етиштириш имконини берди.

Колонналар ишлаб чиқариш рапортларининг ёнида шаҳарликлар териб берган пахта тонналарини кўрсатадиган жанговар маълумотлар ҳам бор. Шу кузак фаслида ўн минглаб студентлар, ўқувчилар, ишчилар ва хизматчилар Сирдарё ва Тошкент областларининг деҳқонларига мадад бергани боришди, пахта пунктларида тоғ-тоғ пахта ғарамларини биргаликда барпо этишди.

Намойишчиларнинг сон-саноғи йўқдек кўринади. Янгидан-янги колонналар Ильич ҳайкали олдидан ўтар экан жонажон партияга бўлган чексиз меҳр-муҳаббат ва садоқатни, кўп миллатли Совет давлати барча ғалабаларининг битмас-туганмас манбаи — Ленин даҳоси билан камол топиб мустаҳкамланган халқлар дўстлигини бундан кейин ҳам мустаҳкамлашга тайёр эканликларини намойиш этадилар. Фан ва маданият арбоблари, соғлиқни сақлаш ходимлари, савдо ходимлари ва бошқа корхоналар ҳамда муассасаларнинг ходимлари индустрия меҳнат аҳли билан бир сафда бормоқда. Меҳнат ветеранлари билан бирга оталар ва оналарнинг эстафетасини ишонч билан қабул қилиб олаётган ёшлар қадам ташлаб бормоқда.

Социалистик давлатларнинг қудратли ҳамдўстлиги шарафига, Вьетнам халқи ва империализмга қарши мардона курашаётган бошқа мамлакатларнинг халқлари шарафига айтилган табрикларни колонналар аҳиллик билан қўллаб-қувватлайди. Намойишчилар барча тошкентликлар номидан, республиканинг барча меҳнаткашлари номидан Коммунистик партия билан Совет ҳукуматининг урушнинг олдини олишга, бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлашга қаратилган доно ташқи сиёсатини қизғин маъқуллайдилар.

Ленин майдонидаги тантана эркин спорт паради билан поёнига етказилди. Спорт парадини олимпиада ўйинларининг иштирокчилари бошлаб бердилар.

Кечқурун шаҳар узра байрамга бағишланган мушакбозлик ҳаммаёқни нурафшон қилиб турди. Шоду хуррамлик клубларда, маданият уйлари ва театрларда, шаҳарликларнинг хонадонларида давом эттирилди.

Г. ЛИПШИЦ,
Ўзбекистон информация агентлигининг мухбири.

ТОШКЕНТ. 1972 йил 7 ноябрь. Суратда: меҳнаткашларнинг байрам намойишлари.

А. Тўраев фотолари.

КОЛОННАЛАР УСТИДА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

Республика меҳнаткашлари Октябрь байрами намойишларида КПСС XXIV съездининг тарихий қарорларини муваффақиятли амалга ошириш учун умумхалқ кураши шиори остида қатнашдилар.

Тошкент областидаги шаҳар ва қишлоқларнинг меҳнаткашлари байрамни шоду ҳуррамлик билан кутиб олдилар. Чирчиқдаги намойишни Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари ва Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари бошлаб беришди. Чирчиқдаги Ўзбекистон ўтга чидамли ва қийин эрийдиган металлар комбинатининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида ғолиб чиққан коллективи колонналарнинг олдинги сафларида бормоқда. 60 миллатга мансуб кишилар аҳил оила бўлиб ишлаётган шаҳар корхоналари пландан ташқари бир неча миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқардилар.

Оққўрғон деҳқонлари Октябрь байрамини пахта майдонларида зарбдор меҳнат билан кутиб олдилар. Улар социалистик мажбуриятларини бажариб, тайёрлов пунктларига 92 минг тоннадан зиёд пахта етказиб бердилар. Бекобод, Олмалиқ, Ангрен ва Янгийўлда ўтказилган намойишларда жуда кўп киши қатнашди.

Қорақалпоғистон Автоном Республикасининг пойтахти **Нукус** шаҳри байрам либосини кийган. Меҳнаткашлар колонналари минбар олдидан ўтадилар. Улар орасида Қорақалпоғистон яйлов-мелиорация тресты қурилиш-монтаж бошқармаси, маҳаллий саноат корхоналари, Меҳнат Қизил Байроқ орденли 12- қурилиш трестининг ишчилари ва инженер-техник ходимлари, қўриқ ерларни ўзлаштирувчилар бор. Улар байрамни меҳнатда катта ютуқлар билан кутиб олдилар. Республика яйлов-мелиорация тресты қорақалпоқ қурилиш-монтаж бошқармасининг пармаловчилари 23 қудуқ қазиб бердилар.

Самарқанд. Намойишчиларнинг биринчи колоннаси В. И. Ленин номли майдонга кириб келади. Булар революция, гражданлар уруши ва Улуғ Ватан урушининг мўйсафид ветеранларидир.

Намойишчилар кўтариб олган диаграммалар ва байрам плакатларида Самарқанд меҳнаткашларининг Октябрь шарафига берган рапортини ўқиймиз: ўн ойлик пландан ташқари қарийб етти миллион сўмлик ҳар хил маҳсулот реализация қилинди.

Фарғонанинг асосий магистрали — Карл Маркс кўчаси улуғвор. Фарғонадаги нефтни қайта ишлаш заводининг коллективи Октябрь намойишини бошлаб беришдек фахрли ҳуқуқни олишга сазовор бўлди.

Минбар олдидан ўтган химиклар ва бинокорлар, тўқувчилар ва энергетиклар, ёғ заводининг ишчилари ва Марказий Фарғонадаги қўриқ ерларни ўзлаштирувчилар СССР олтин юбилейи шарафига ўтказилган зарбдор иш кунларида эришган муваффақиятлари, янги маҳсулотлар ишлаб чиқаришни ўзлаштирганликлари ҳақида, меҳнат унумдорлигини оширганликлари тўғрисида зўр ифтихор билан рапорт бердилар.

Андижон меҳнаткашлари байрамни шоду хуррамлик билан кутиб олдилар. Машинасозлик заводи, «Ирмаш», «Электрдвигатель» «Электраппарати» заводи ва бошқа корхоналарнинг коллективлари колонна-колонна бўлишиб минбар олдидан ўтдилар.

Наманган шаҳрида ўтказилган намойиш қатнашчиларидан бири—Совет Иттифоқи Қаҳрамони Абдусаттор Раҳимов Октябрь тантаналари тўғрисидаги ўз таассуротини сўзлаб берди.

— Бу йилги байрам, — деди у, хотирамизда узоқ вақт сақланиб қолади. Бу байрам жуда ҳам қувончлидир, чунки у яна бир шонли воқеа—СССР Иттифоқининг олтин юбилейи арафасида ўтказиляпти.

Шаҳарнинг марказий майдонида Совет давлатининг асосчиси В. И. Ленин ҳайкали олдидан минг-минглаб намойишчилар — турли миллат, турли ёш ва ҳархил касбларга мансуб бўлган кишилар қизил байроқларни кўтаришиб ўтдилар. Наманган шаҳри ва областида 50 дан ортиқ миллат вакиллари аҳил оила ва дўст бўлиб яшамоқдалар.

Байрам либосини кийган **Гулистон** шоду хуррам. Сирдарё областида ўн ойлик планни биринчи бўлиб бажарган пахта тозалаш заводи коллективи Октябрь намойишининг олдинги сафларида борди.

Корхона коллективи ҳозирги вақтда 95 минг тонна, яъни ўтган йилдагига нисбатан қарийб 12 минг тонна кўп пахтани қайтадан ишлаб бериши керак. Завод коллективи бу топшириқни бажарамиз, деб ваъда беради.

Урганчда байрам намойиши Амударё соҳили районларида яшовчи меҳнаткашларнинг дўстлигини, уларнинг қадимий воҳани ўзгартиришда, беш йиллик план топшириқларини бажаришда бир-бирларига қардошларча ёрдам бераётганликларини эркин акс эттирди. В. И. Ленин ҳайкали ёнида баланд кўтарилган қизил алвонлар билан бир қаторда Тошовуз шаҳар партия комитети ва шаҳар ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи кўзга ташланади. Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигининг 1-областлараро автотрестига қарашли 89-автобаза ходимлари ифтихор билан бу байроқни кўтариб бормоқдалар. Улар қўшни туркман шаҳри байроғини икки квартадан буён ўз қўлларида сақлаб келмоқдалар. Автомобилчилар мусобақадош дўстларининг юксак мукофотига янги муваффақиятлар билан жавоб бермоқдалар.

Термизда пахта заводининг ишчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мария Митрофановна Майрова байрам намойишининг олдинги сафларида борди.

— Мен, — дейди у, — қирқ йил муқаддам, Октябрнинг ўн беш йиллигида заводимизнинг колоннасида биринчи марта қатнашган эдим. Ўша вақтда совет ишчиси деган юксак ном билан фахрланганлигим эсимдан чиққани йўқ. Биз босиб ўтилган йўлга назар солиб, ҳозирги кунда ҳам шу ном билан фахрланмоқдамиз. Ўтган давр ичида янги шаҳар ва қишлоқлар, шахта ва заводлар қад кўтарди, янги иншоотлар қурилди.

Кўп кишилик колонналарда бинокорлар, автомобилчилар, темирйўлчилар, дарё ходимлари, ўринбосарларимиз бўлмиш ёшлар биз билан бир сафда бордилар. Колонналар меҳнат зафарлари тўғрисидаги рақамлар ёзилган плакатларни кўтариб олганлар. Бу ғалабада бизнинг ҳам ҳиссамиз бор. Термиз пахта тозалаш заводларининг меҳнаткашлари ўн ойлик пландан ташқари беш юз тоннага яқин тола тайёрладилар. Заводимиз биринчи беш йиллик даврида ойига шунча тола тайёрлаб берган эди.

Қадимий **Бухоро** завод ва фабрикаларининг минг-минглаб меҳнатчилари, мактаб ўқувчилари, студентлари эрта биланоқ шаҳарнинг кўча ва майдонларида тўпланишди. Намойишчиларнинг колонналари Ленин номли майдонга қараб йўл оладилар. Булар орасида шойи тўқиш фабрикаси коллективининг колоннаси ҳам бор. Ана шу кекса корхона коллективи байрамни катта меҳнат зафарлари билан кутиб олди.

Янги ерларни ўзлаштирувчилар **Қаршида** ўтказилган байрам тантаналарининг олдинги сафларида бордилар. Қурилиш ишларига киришилганидан буён 358 миллион сўмлик капитал маблағ сарфланди. 200 миллион сўмлик асосий объектлар ишга туширилди. (ЎзТАГ).

ПАХТА—ЎЗБЕК ХАЛҚИНИНГ БОЙЛИГИ

Бухарестдан хушхабар келди: «Роминия либерэ» газетаси Совет Ўзбекистонининг ютуқларига ва муваффақиятларига, республика пойтахти Тошкентга бағишланган мақола босиб чиқарди. Бугун, деб ёзади газета, Тошкент Совет Иттифоқидаги барча халқлар дўстлигининг жонли тимсоли бўлиб турибди. Зилзила натижасида вайрон бўлган Тошкент Совет Иттифоқидаги барча халқларнинг куч-ғайрати билан қайта тикланди, тағин ҳам гўзалроқ замонавий шаҳарга айлантирилди. «СССРдаги барча халқларнинг қаҳрамонона ажойиб куч-ғайрат сарфланганлиги туфайли, деб ёзади газета, Тошкент ўз қаддини ростлаб олди. СССР халқларининг бу ажойиб ва қаҳрамонона меҳнати Тошкент аҳолисининг қалбида, барча совет кишиларининг қалбида абадий сақланиб қолади».

«Роминия леберэ» газетаси Ўзбекистон қишлоқ хўжалигининг барқ уриб яшнаганлиги тўғрисида, республиканинг асосий бойлиги — пахта тўғрисида Улуғ Октябрнинг 55 йиллигига ва СССР ташкил этилганлиги 50 йиллигига олган социалистик мажбуриятларини шараф билан бажараётган Ўзбекистон далаларининг меҳнаткашлари тўғрисида ҳикоя қилади.

МЕЛИОРАТОРЛАРГА—БАЙРОҚЛАР

«Голодностепстрой» ва «Каракалпакирсовхозстрой» бошқармаларининг коллективлари 1972 йил учинчи кварталидаги Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида юксак натижаларга эришдилар. Уларга СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги билан қишлоқ хўжалиги ва тайёрлаш ишчилари ҳамда хизматчилари касаба союзи Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари бериладиган бўлди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи «Каршистрой» бошқармаси коллективига берилди.

55 ЙИЛЛИК ШАРАФИГА

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 55 йиллиги шарафига Болгария, ГДР, Польша, Руминия, Чехословакияда тантанали йиғилиш ва митинглар бўлиб ўтди.

СОФИЯ. Бу ерда бўлиб ўтган тантанали йиғилишда Болгария Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Болгария Халқ Республикаси давлат кенгашининг раиси Т. Живков бошчилигидаги Болгария Коммунистик партияси ва ҳукуматининг раҳбарлари ҳозир бўлдилар. Болгария Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси, «Ново време» журналининг бош редактори Н. Ирибажаков доклад қилди. У айтдики, бугунги Совет Иттифоқи — қудратли индустрияга, механизациялашган йирик қишлоқ хўжалигига, юксак тараққий этган социалистик маданиятга эга бўлган буюк социалистик давлат, халқ оммасининг фаровонлиги тинмай ўсаётган мамлакат, бутун инсониятга келажак йўлини очиб бераётган мамлакатдир. Докладчи Ленин васиятларига, ўзининг интернационал бурчига содиқ бўлган Совет Иттифоқи ҳар бир социалистик мамлакат учун таянч ва қалқон эканлигини таъкидлаб ўтди.

БЕРЛИН. Берлиндаги давлат операси залида ўтказилган тантанали мажлисда Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. Хонеккер, Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ГДР Министрлар Кенгашининг раиси Ф. Штоф, Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари, ишлаб чиқариш илғорлари, фан ва маданият арбоблари ҳозир бўлдилар. Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ГДР Министрлар Кенгаши раисининг биринчи ўринбосари А. Нойман нутқ сўзлаб, бутун инсоният учун Улуғ Октябрнинг жаҳоншумул тарихий аҳамиятини таъкидлаб ўтди.

Нойман КПСС ва Совет давлатининг бой назарий ва амалий тажрибаси халқаро ишчилар синфининг, барча мамлакатлар меҳнаткашларининг курашида тобора кўпроқ умумхалқ бойлиги бўлаётганлигини таъкидлаб ўтди.

КПСС марксизм-ленинизм байроғини фидокорлик ва изчиллик билан олиб бормоқда, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг бирлиги ва жипслигини мустаҳкамлашга оғишмай ёрдам бермоқда.

ВАРШАВА. Польша жамоатчилиги маданият ва фан саройининг конгресслар залида тантанали йиғилиш ўтказиш билан Октябрь революциясининг 55 йиллигини нишонлади. Йиғилишда Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. Герек, Польша Халқ Республикаси давлат кенгашининг раиси Г. Яблоньский, Министрлар Кенгашининг раиси П. Ярошевич, Польша партия ва давлат раҳбарлари, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари М. Ю. Шумаускас бошчилигидаги совет делегацияси ҳозир бўлди. Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, давлат кенгаши раисининг ўринбосари ва касаба союзлари Марказий кенгашининг раиси В. Кручек доклад қилди. У Октябрь революциясининг ҳамда Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг поляк халқи учун, бутун жаҳондаги революцион ҳаракат учун ғоят катта аҳамиятга эга бўлганлиги устида тўхталиб ўтди.

БУХАРЕСТ. Бу ерда румин—совет дўстлиги уйида Руминия пойтахти жамоатчилигининг тантанали йиғилиши бўлиб ўтди. Руминия Компартияси Марказий Комитети ижроия комитетининг аъзоси Э. Дрэгэнеску доклад қилди. У айтдики, СССР ҳозирги дунёнинг кучли иқтисодий, техникавий ва илмий потенциалига эга бўлган етакчи кучидир, бу эса жаҳон социалистик системасини, бутун жаҳонда демократия ва тинчлик кучларини мустаҳкамлашга қўшилаётган катта ҳиссадир. Докладчи Октябрь ғоялари Руминияда революцион ҳаракатнинг ривожланишига катта таъсир кўрсатганлигини таъкидлаб, СССР билан Руминия ўртасида ҳамкорликнинг ривожланиб бораётганлиги ҳақида гапириб берди.

ПРАГА. Чехословакия пойтахтининг марказида қадимий Старомест майдонида Чехословакия пойтахти меҳнаткашларининг Улуғ Октябрнинг 55 йиллигига бағишланган кўпминг кишилик митинги бўлиб ўтди. Минбарда Чехословакия Компартияси Марказий Комитетининг Бош секретари Г. Гусак, ЧССР президенти Л. Свобода, ЧССР ҳукуматининг раиси Р. Штроугал ва ЧССРнинг бошқа партия, давлат ҳамда жамоат арбоблари, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари В. Н. Новиков бошчилигидаги совет ҳукумат делегациясининг аъзолари бор эди. Чехословакия Компартияси Марказий Комитети президиумининг аъзоси, Чехословакия Компартияси Прага шаҳар комитетининг биринчи секретари А. Капек митингда нутқ сўзлаб бундай деди: Бугунги Совет Иттифоқи жаҳон тараққиётининг асосий таянчи ва барча тинчликсевар инсониятнинг умидидир.

Тантанали митинг қатнашчилари КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети, СССР Министрлар Советига, бутун совет халқига табрикнома текстини қабул қилдилар. Тантанали митинг ва йиғилишлар Братиславада, Брнода ва республиканинг бошқа шаҳарларида ҳам бўлиб ўтди.

Прагада Чехословакияни озод қилган совет жангчилари ёдгорлиги ёнига гулчамбарлар қўйиш маросими бўлиб ўтди. Чехословакия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Г. Гусак, ЧССР президенти Л. Свобода, ЧССР ҳукуматининг раиси Л. Штроугал, Совет-ҳукумат делегациясининг аъзолари совет қаҳрамонларининг хотирасини ҳурмат билан эсга олдилар.

Прагадаги Октябрь революцияси номли майдонда В. И. Ленин ҳайкалини тантанали очиш Октябрнинг 55 йиллиги байрамига бағишланди. Ҳайкални очишга бағишланган тантанали маросимда мамлакатнинг юқори мартабали давлат ва партия раҳбарлари ҳозир бўлдилар.

(ТАСС, 7 ноябрь).

Искандар ИКРОМОВ

Ўзбек совет тасвирий санъати оғир жудоликка учради. КПСС аъзоси, СССР Рассомлар союзи правлениесининг аъзоси, Ўзбекистон халқ рассоми Искандар Икромов оғир давом этган касалликдан сўнг 6 ноябрда — 69 ёшида вафот этди.

Искандар Икромов — Ўзбекистон графика санъатини ривожлантиришга катта ҳисса қўшган дастлабки ўзбек рассомларидан бири эди.

Искандар Икромов ўз ижодий йўлини 1922 йилда бошлади. У Ленинграддаги рассомчилик Академияси қошидаги рассомчилик-саноат техникумини тамомлади. И. Икромов қарийб 40 йил давомида Ўзбекистон Давлат нашриётининг бош рассоми бўлиб ишлади. И. Икромов ижодида рус тасвирий санъатининг катта тажрибаси ўзбек халқ миллий анъаналари билан узвий боғланиб кетди. И. Икромовнинг китоблари Бутуниттифоқ ва чет эл виставкаларида ўзбек графика маданиятини муносиб кўз-кўз қилди. Ижодий фаолияти билан бирга И. Икромов кўпгина китоб рассомларини тарбиялади.

И. Икромов ижодий ишини кенг ижтимоий фаолият билан боғлаб олиб борди. И. Икромов 1959 йилдан бошлаб Ўзбекистон Рассомлар союзи правлениесининг раиси ва СССР Рассомлар союзи правлениесининг секретари бўлиб ишлаб келди. У VI чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати эди.

Партия ва ҳукуматимиз И. Икромовнинг меҳнат ва жамоатчилик фаолиятини юксак қадрладилар. У Меҳнат Қизил Байроқ, «Ҳурмат белгиси» орденлари ҳамда бир қанча медаллар билан мукофотланган.

Ажойиб рассом, камтарин инсон, Коммунистик партиянинг содиқ фарзанди И. Икромовнинг ёрқин хотираси қалбларимизда ҳамиша яшайди.

Ш. Р. Рашидов, Н. М. Матчонов, Н. Ж. Худойбердиев, О. У. Салимов, Р. Ҳ. Абдуллаева, Ғ. Н. Нажимов, А. М. Қўчқоров, Р. А. Аҳмедов, З. И. Есенбоев, У. Тансиқбоев, Н. П. Леушин, Т. А. Аҳмедов, Л. Абдуллаев, А. Абдуллаев, В. И. Евенко, С. Абдуллаев, Х. Е. Ёқубжонова, В. Е. Кайдалов, К. Башаров, М. В. Мюнц.

ИЛМ ВА ИНЖЕНЕРЛИК ТАФАККУРИНИНГ ШОНЛИ САМАРАЛАРИ

профессор Н. С. АРЖАНИКОВ

СССР Министрлар Совети ҳузуридаги фан ва техника соҳасида Ленин мукофотлари ва СССР Давлат мукофотлари комитетининг илмий секретари

Табиатнинг янги-янги сирларини очиш, космик фазони муваффақиятли ўзлаштириш, янги техниканинг ноёб намуналарини яратиш каби кўпдан-кўп ишлар совет фани ва техникаси ёрқин равнақининг яққол далилларидир. Янги машҳур илмий асарлар ва оригинал техника авторлари 1972 юбилей йилида СССРнинг давлат мукофотлари билан тақдирландилар.

Шу юксак мукофотларни олиш учун икки юзга яқин асар тақдим этилди. Комитет пленуми шуларнинг қарийб ярмини конкурсга қўйди. Шундан сўнг жамоатчиликнинг кенг кўламдаги муҳокамаси, ҳар томонлама ўрганиш ва экспертиза қилиш натижасида йигирма учта катта асарга СССР давлат мукофотлари берилди.

Физикларимиз, химикларимиз, механикларимиз, филологларимиз ва бошқа билим соҳаларидаги вакилларимизнинг янги чуқур тадқиқотлари ғоятда самаралидир. Масалан, белорус физик олимлари Б. И. Степанов, В. А. Мостовников ва А. Н. Рубинов мураккаб органик бирикма эритмаларида оптик генерация ҳодисаларини тадқиқ этдилар ва шулар асосида янги типдаги генераторлар яратдилар. Мукофот билан тақдирланган шу иш Квант оптикасини ривожлантиришда янги бир босқич ҳисобланади. Бўёқ типидаги моддаларнинг ғоятда хилма-хиллиги туфайли авторлар спектрнинг ниҳоятда хилма-хил соҳаларида нур чиқаришга ва ноёб характеристикали лазерлар яратишга муваффақ бўлдилар ва шу лазерлардан илмий тадқиқотлар ва техникада кенг кўламда фойдаланиляпти. Москва Давлат университетининг А. Ф. Тулинов раҳбарлигидаги бир группа физик олимлари янги физик ҳодисани кашф қилганликлари учун юксак мукофотга сазовор бўлдилар. Бу кашфиёт шундан иборатки, ядро реакцияларининг маҳсуллари — зарядланган тез зарраларнинг бурчак тақсимотида монокристалларда алоҳида «соялар», яъни кристалларнинг ўқ ва текисликлари йўналишларида интенсивлик минимумлари пайдо бўлади. Бу ҳодиса янги илмий йўналиш — протонографиянинг вужудга келишига ҳамда ядро процесслари ва кристалл тузилишдаги моддаларни тадқиқ этиш бир қанча ноёб методлари вужудга келишига олиб келди.

Механика соҳасидаги мукофот БССР Фанлар академиясининг академиги марҳум Е. А. Барбашинга монографиялари учун берилди. Бу монографияларда автоматик ростлаш системаларини турғунлаштириш янги самарали методлари ривож топтирилган. Автор ҳаракат барқарорлиги назарияси асосий тушунчаларининг янги концепциясини таклиф қилган. Янги концепция автоматик бошқариш амалий масалаларини ҳал этишга имкон беради.

Академик И. П. Алимарин раҳбарлигидаги бир группа авторларнинг соф моддалардаги ғоят майда аралашмаларни аниқловчи янги методларни яратишга доир машҳур иши мукофот билан тақдирланди. Аралашмаларнинг йиғилиши ва изларини аниқлаш айрим методлари асосларини назарий жиҳатдан ишлаб чиқиш, ниҳоятда мусаффо хилма-хил моддаларни оригинал анализ қилиш усулларини яратиш авторларнинг ғоятда салмоқли хизматларидандир. Шу ноёб иш мамлакатимизда ва чет элларда мусаффо моддалар аналитик химиясини кенг кўламда ривожлантиришга анча ёрдам берди. Химия фанлари доктори Н. М. Чирковнинг газ ва суюқ фазада химиявий реакциялар кинетикасини ўрганиш ҳамда олинган маҳсулотлар хоссаларини тадқиқ этиш борасидаги тадқиқотларини алоҳида айтиб ўтмоқ лозим. Бу тадқиқотлар авторни полиэтилен, полипропилен ва уларнинг сополимерларини саноат кўламида синтез қилиш процесслари асосларини ишлаб чиқишга бошлаб келди.

П. П. Тимофеевнинг мукофотга сазовор бўлган «Жанубий Сибирь Юра кўмирли формациясининг геологияси ва фацияси» ҳамда «Жанубий Сибирнинг Юра кўмирли формацияси ва унинг ҳосил бўлиш шарт-шароитлари» деган асарлари геология фанига салмоқли илмий ҳисса қўшди. Бу асарлар кўмир геологияси назарияси ва практикаси соҳасида асосли тадқиқотлар ҳисобланади. Улар фойдали қазилма ҳар хил турларининг илмий прогноз қилишга имкон беради.

Н. А. Красильниковнинг актиномицетлар (замбуруғлар) биологияси ва улардан амалий фойдаланиш илмий асосларига доир капитал тадқиқотлари юксак мукофот билан тақдирланди. Автор шу группадаги организмларнинг янги, янада тўла систематикасини ишлаб чиқди, шу хилдаги замбуруғларни таснифлаш ва таниш тушунчалари ва принципларини берди. Бу ишларнинг амалий тарафи катта. Назарий тадқиқотлар мамлакатимизда антибиотик моддалар саноатини барпо этишга ёрдам берди ва совет, чет эл микробиологлари ўртасида шуҳрат қозонди.

Таниқли совет олими академик Н. И. Конрад бошчилигидаги бир группа авторларнинг японча-русча луғат яратганликлари филологияда катта бир воқеа бўлди. Мукофот билан тақдирланган бу асар — рус ва совет японшунослиги тарихида энг мукаммал асардир. Луғатга илова этилган «Иероглиф очқич» ёрдами билан китобхон ўзига номаълум иероглиф билан ёзилган сўзларни осонгина топа олади.

А. А. Роденинг «Тупроқ намлиги тўғрисидаги таълимот асослари» монографияси мукофот билан тақдирланди. Бу монографияда тупроқ гидрологияси назарияси ва методлари баён қилинган, Ватанимиз олимлари ва чет эл олимларининг эришган ютуқлари якунланган, авторнинг тупроқ намлигини ўрганиш соҳасидаги тадқиқотлари, намлик сурилиш қонуниятлари тўғрисидаги тадқиқотлари, намлик шакллари таснифи ҳамда унинг ўсимликка наф етказа олиш даражалари баён қилиб берилган. Ушбу асар жаҳон адабиётида беназир бўлиб, гидрологлар ва қишлоқ хўжалиги мутахассислари ундан кенг кўламда фойдаланяптилар.

«Техник кибернетика. Автоматик ростлаш назарияси» деган капитал монография автоматик ростлаш назариясига қимматли ҳисса бўлиб қўшилади. Юксак мукофотга сазовор бўлган ушбу асарни академик Б. Н. Петров, СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзолари А. М. Летов, Г. С. Поспелов, Е. П. Попов ва бошқалардан иборат составдаги авторлар коллективи профессор В. В. Солодовников таҳрири остида яратилган. Асар автоматик бошқариш соҳасида негиз ҳисобланиб, Ватан ва жаҳон адабиётида нодирдир.

Энергетика соҳасида мукофот таниқли олим, конденсаторсозлик соҳасидаги катта мутахассис марҳум В. Т. Реннега «Электрик конденсаторлар» ва «Органик диаэлектрикли плёнкали конденсаторлар» деган ишлари цикли учун берилди. Мамлакатимиздаги шу монументал ва бирдан-бир асар конденсаторсозлик ва унинг назарий асослари масаласига доир тўла-тўкис маълумотлар беради.

Совет соғлиқни сақлаш ишларининг муваффақиятлари медицина фанлари доктори профессор В. А. Поляков билан пайвандлаш соҳасидаги катта мутахассис, СССР Фанлар академиясининг шухбир аъзоси техника фанлари доктори, профессор Г. А. Николаев раҳбарлигидаги авторлар коллективи катта ишига мукофот берилиши билан нишонланди. Авторлар суякларни ультратовуш воситаси билан бириктириш, суяк тўқимасини тиклаш ҳамда тирик тўқималарни кесиш методларини ишлаб чиқдилар ва қўлладилар. Уларнинг иши хирургия, травматология ва ортопедияга қўшилган принципиал янги ҳиссадир. Авторлар таклиф қилган методлар кенг халқаро кўламда эътироф этилди.

Ярославль мотор заводининг ходимлари И. Ф. Абросимов ва бошқаларнинг кўп мақсадларга мўлжалланган «ЯМЗ» автомобиль моторлари унификация қилинган оиласини яратиш, уларни юксак даражада механизациялашган усул билан ишлаб чиқаришни ташкил этиш, сифатини назорат қилиш системасини ишлаб чиқиш ва жорий этишда эришган катта техникавий ютуғи СССР давлат мукофоти билан тақдирланди. Заводда қуввати 180-240 от кучига борувчи тез юрадиган тўрт тактли дизель моторлар оиласи ишлаб чиқилди ва ҳозир кўплаб ишлаб чиқарилмоқда. Моторларнинг моторесурси 6000 соатгача кўпайтирилганлиги ярославлликларнинг катта ютуғидир. Заводда моторлар поток усули билан кўплаб ишлаб чиқариляпти.

Машҳур бош конструктор, уч марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони академик А. Н. Туполев раҳбарлигидаги авторлар коллективига тез учар биринчи класс «ТУ-134» пассажир самолёти ва унинг хилларини яратганликлари учун юксак мукофот берилди. Бу машина 1968 йилда халқаро сертификат олган. Бу сертификат машинадан ҳамма халқаро ҳаво йўлларида чекланмаган ҳолда фойдаланишга рухсат беради.

Аралашига дарё ва денгизда суза оладиган янги классдаги кемалар яратганликлари ва уларни кўплаб ишлаб чиқаришга жорий қилганликлари учун М. А. Юрьев ва бошқа кемасозларга СССР давлат мукофоти берилди. Жаҳон практикасида биринчи марта дарё — денгиз йўлида ишлашга мўлжалланган кемалар яратилди. Шу кемалардан фойдаланиш юкларни портларга туширмай ташишга имкон беради. Шундай кемаларни ишга солиш жуда катта иқтисодий самара келтирди.

Электрон саноати соҳасида Ю. Р. Носовга ва бошқа авторларга ним ўтказгич импульсли диодлар ва диод матрицаларини ишлаб чиқиш, кўплаб ишлаб чиқариш технологиясини яратиш ва халқ хўжалигида кенг кўламда жорий этиш борасидаги ишлари учун мукофот берилди. Ғоятда тез ишловчи янги асбоблардан электрон ҳисоб машиналари иккинчи авлодини яратишда, тез ишлайдиган осциллографлар ва генераторлар яратишда, саноат автоматикаси ва уй-рўзғор радиоаппаратларида фойдаланилади.

Кўмир саноати ходимларининг эришган ютуқлари Қарағанда ҳавзасида кўмир қазиб чиқаришнинг юксак самарали технологиясини ишлаб чиққанликлари ва жорий этганликлари учун П. М. Трухинга ва бошқа авторларга мукофот бериш билан тақдирланди. Бунинг натижасида эни камбар сер унум техникага кенг кўламда ўтилди. Оқибатда ҳавза бўйича кўмир қазиб чиқариш 25,7 миллион тоннадан 38,4 миллион тоннагача кўпайди.

Нефть қазиш саноати соҳасида Асан-Нури Абдулла ўғли ва бошқа авторлар техник-технологик ва ташкилий ечимлар комплексини ишлаб чиққанликлари ва жорий этганликлари учун мукофот билан тақдирландилар. Бу комплекс мураккаб табиий иқлимий шароитларда Ғарбий Сибирь нефть конларини юксак суръатлар билан пармалаш ҳамда нефть қазиб чиқарувчи янги район жадал яратилишини таъминлади. Нефтчилар, жумладан, жадаллаштирилган пармалаш режимларини ишлаб чиқдилар ва жорий этдилар. Шу билан Ғарбий Сибирда нефть конларини пармалаш ва жадаллик билан ишга туширишда 1970 йилда рекорд кўрсаткичларга эришилди.

Иссиқ ҳолда ясалувчи қувур ишлаб чиқаришда винт ҳолида прокат қилувчи янги технологик процесслар ва станларни яратганликлари ва кенг кўламда жорий қилганликлари учун Е. С. Бондаренко ва бошқа авторлар мукофот билан тақдирландилар. Улар винт ҳолида прокат қилувчи станларда қувур ишлаб чиқарадиган янги технология ва ускуналарни ишлаб чиқдилар. Чет эллардаги шу хилдаги станларга нисбатан Ватанимиздаги машина-ускуналарнинг иш унуми 1,5-3 баравар кўп. Масъулиятли вазифаларга аталган юксак даражада лигирланган пўлат ва қотишмаларни печсиз инерт газ билан ишлов бериш орқали уларни эритиш технологиясини тубдан такомиллаштирганликлари ва сифатини оширганликлари учун Ю. В. Герасимовга ва бошқа мутахассисларга мукофот берилди. Бу иш металл сифатини оширишга ва эритиш процессини интенсивлашга имкон берди.

Бинокорлик материаллари саноати соҳасида мукофот керамик плиталар ишлаб чиқариш янги технологик процессларини илмий-техник жиҳатдан ишлаб чиққанликлари, автоматлашган поток конвейер линияларини яратганликлари ва жорий қилганликлари учун А. Я. Анпиловга ва бошқа авторларга берилди. Бу иш жаҳон практикасида кенг ёйилган технологияга ва асосий машина-ускуналарни тубдан такомиллаштиришга имкон берди. Технологик цикл юз минутдан ўттиз минутгача қисқарди, меҳнат унумдорлиги 2,8 баравар ошди.

Профессор Н. А. Головкин ўзининг оригинал ишлари билан ғоят паст температураларда озиқ-овқат маҳсулотларини совуқ ҳолда консервалаш технологиясини такомиллаштиришга салмоқли ҳисса қўшди. Автор ҳар томонлама назарий ва экспериментал ишлар натижасида озиқ-овқат маҳсулотларига совутилган ҳолда ишлов бериш ва уларни сақлаш янги технологиясини ишлаб чиқди. Бу технологияда уларнинг озуқа қиммати ва мазаси анча узоқ сақланади.

СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси В. Л. Кретовичга «Ўсимлик биохимияси асослари» янги дарслиги учун СССР давлат мукофоти берилди.

СССР давлат мукофотлари СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги — умумхалқ байрами арафасида берилди. Улар илм-фан ва техника тараққиётини олға ҳаракат қилдираётганлар тўғрисида Ватан катта ғамхўрлигининг яна бир далилидир. (ТАСС).

4.550 МИНГ ТОННА УЧУН

Ўзбекистон ССР областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1972 йил 8 ноябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Халқ хўжалиги планига нисбатан процент ҳисобида)

Областлар	Бир кунда	Мавсум бошидан	Шу жумладан машина терими: Бир кунда	Шу жумладан машина терими: Мавсум бошидан
ҚАШҚАДАРЁ	0,36	127,96	0,48	104,24
СИРДАРЁ	0,15	122,95	0,03	124,76
АНДИЖОН	0,20	110,98	0,15	133,48
НАМАНГАН	0,10	109,13	0,15	166,89
ТОШКЕНТ	0,11	107,13	0,06	109,55
ФАРҒОНА	0,40	100,89	0,41	108,70
Сурхондарё	0,59	93,96	0,45	81,81
Бухоро	0,25	90,99	0,09	77,42
Самарқанд	0,70	85,70	0,39	88,16
Хоразм	0,69	80,93	0,96	73,43
ҚҚ АССР	0,70	76,08	0,54	71,92
Республика бўйича:	0,38	100,44	0,31	105,61
Шу жумладан ингичка толали пахта				
ҚАШҚАДАРЁ	0,77	117,23		
Сурхондарё	0,93	82,06		
Бухоро	0,39	80,37		
Республика бўйича:	0,86	95,34		

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пахта тайёрлаш халқ хўжалик планини муддатидан илгари бажарганликлари учун қуйидагилар республика «Ҳурмат тахтаси»га ёзиладилар:

Фарғона области. (Область партия комитетининг секретари ўртоқ **Шамсуддинов**, область ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Умаров**, область қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Холдоров**, совхозлар трестининг директори ўртоқ **Ризаев**, «Узсельхозтехника» область бирлашмасининг раиси ўртоқ **Содиқов**, область комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Маматов**).

Янгийўл районн. (Район партия комитетининг секретари ўртоқ **Алимов**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Мамедов**, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Азимов**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Цой**, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Ҳасанова**).

Қоракўл районн. (Район партия комитетининг секретари ўртоқ **Бозоров**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Жўраев**, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Абуев**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Ҳусаинов**, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Абдусаидов**).

Денов районн. (Район партия комитетининг секретари ўртоқ **Эшмаматов**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Норқобилов**, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Турсунов**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Раҳимов**, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Сафаров**).

Сариосиё районн. (Район партия комитетининг секретари ўртоқ **Насриддинов**, район ижроия комитетининг раиси **Номозов**, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Рамазонов**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Ниёзов**, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Ашуров**).

ХАЛҚЛАР ҚАРДОШЛИГИ ВОЯГА ЕТКАЗГАН САНЪАТ

Н. С. ТИХОНОВ,

СССР Министрлар Совети ҳузуридаги адабиёт, санъат ва архитектура соҳасидаги Ленин мукофотлари ва СССР Давлат мукофотлари комитетининг раиси

Бу йилги юксак мукофотларга сазовор бўлган асарлар ва ишлар кўпгина қардош республикалардаги ижодкорлар қаламига мансубдир. Бу ишлар кўп миллатли совет маданиятимиз янада ўсиб бораётганлигининг ёрқин далили бўлиб, Улуғ Октябрь туфайли вужудга келган санъат тинчлик ғояларига, коммунизм қуришдек буюк ишга қандай хизмат қилаётганлигининг намунаси бўлиб қолди.

Ўзбек шоири Р. Бобожонга «Обиҳаёт» поэмаси учун Давлат мукофоти берилди. Бу поэма — Ўрта Осиё республикалари турмушидаги туб ўзгаришларни, Лениннинг Мирзачўлни ўзлаштиришга асос солган декретини, қардош халқлар дўстлигини тараннум этувчи асардир.

Шарқлилар сув тўғрисида асрлар бўйи орзу қилиб келганлар. Сувга бағишланган кўпгина афсоналар, қўшиқлар, шеърлар тўқилган. Совет ёзувчиси Р. Бобожон ҳозирги кунни куйлаган. Унумсиз ерларни яшнаб турган боғ-бўстонга айлантирган замондошларимиз поэма қаҳрамонлари қилиб олинган. Ўз асарини халқнинг қаҳрамонона меҳнатига бағишлаган авторнинг ўзи ҳам янги турмуш қурилишининг актив курашчиси бўлиб майдонга чиқади. «Обиҳаёт» поэмаси кўп миллатли Совет Ватанига тўқилган мадҳия бўлиб, совет адабиётимизга қўшилган катта ҳиссадир.

Лауреатлар орасида Бошқирдистон халқ шоири М. Карим ҳам бор. Унинг «Йиллар изидан» шеърлар китоби мукофот билан тақдирланди. Граждалик, ҳаёт билан узвий алоқа, тарих ҳақиқатига садоқат каби хислатлар М. Карим шеъриятига доимо хос бўлиб келган. «Йиллар изидан» лирик китобида турмушни ўзгартираётган совет кишисининг бой маънавий дунёси очиб берилган, унда замонларнинг ўзаро алоқаси, ҳозирги давримизнинг гўзал манзараси тасвирланган. Жўшқин образлар ва ёрқин бўёқлар бўртиб турган шеърлар тўпламида китобхон она юрт гўзаллигини, чин санъатга ошна бўлиш шодлигини ҳис этади.

Озарбайжон пойтахтидаги 26 Боку комиссари номли майдонда халқ хотирасидан абадий ўчмайдиган шижоатга бағишланмиш ёдгорлик обидаси қад кўтариб турибди. Чўзиқ доирасимон мақбара марказида абадий олов ловуллаб турган баркаш ушлаган ишчи қиёфаси тасвирланган. Композициянн якунловчи катта деворда Боку коммунаси ўлмас қаҳрамонларининг барельефлари кўзга ташланади. Қаҳрамонларга бағишланган обиданинг улуғвор композицияси ўзининг бадиий фазилатлари билангина эмас, зўр тарбиявий аҳамияти билан ҳам диққатга сазовордир. Ҳайкалтарошлик санъатимиз ривожига янги саҳифа бўлиб кирган бой обида ҳақли равишда шаҳарнинг кейинги йилларда яратилган жозибадор ансамблларидан бири бўлиб қолди. Ана шу мақбара — ёдгорлик муаллифлари — архитекторлардан Г. Алескеров, А. Ҳусейнов, ва ҳайкалтарошлардан И. Зайнолов, Н. Мамедовларга давлат мукофоти берилди.

Яна бир обида — латиш қизил ўқчиларининг ёдгорлик музейи ижодкорлари — ҳайкалтарош В. Албергс, архитекторлардан Д. Дриба ва Г. Лусис-Гринберг ҳам юксак мукофот билан тақдирландилар.

Қизил гвардиячиларнинг узун шинелларида тасвирланган уч баҳодир солдат Ригадаги майдонда бамисоли фахрий қоровулликда тургандек кўринади. Уларнинг улуғвор қиёфалари қизил латиш ўқчилари хотирасига ўрнатилган ёдгорлик ансамблига тугал маъно беради. Ансамблнинг улуғвор образларида пролетар интернационализми ғоялари гўзал равишда ифодаланган. Октябрь ғалабаларининг ҳимоячилари ана шу пролетар интернационализми байроғи остида жанг қилган эдилар. Бу ёдгорлик Ленин байроғига ҳамиша содиқ бўлиб келган авлодларнинг буюк миннатдорчилигини ифодалайди.

Бу ёдгорлик — совет ҳайкалтарошлик санъатининг сўнгги йиллардаги энг жозибадор асарларидан биридир.

Кекса сатира устаси рассом Б. Ефимов 1972 йилги давлат мукофотининг лауреати бўлди. Унинг ижоди ҳақли равишда кўпчилик орасида машҳурдир.

Бу рассом кўп йиллардан бери ўзининг ўткир ва таъсирчан санъати ёрдамида халқаро ҳаёт воқеаларининг ўзига хос йилномасини яратиб келмоқда. Унинг чизган суратларида душманлар аёвсизлик билан фош қилиб ташланади, уларнинг ҳақиқий моҳияти заҳархандa билан моҳирона очиб ташланади. Рассомга хос порлоқ талант, ижодий заковатнинг ўткирлиги, маҳорат, юмор туйғуси — Б. Ефимовнинг халқ ўртасидаги шуҳратига сабаб бўлган хусусиятлардир.

Ерқин ва ўзига хос талант соҳиби бўлмиш композитор Р. Шчедрининг ижодиёти Ватанимизда ва чет элларда ҳам машҳур. Композиторнинг кейинги йиллардаги энг муҳим асарлари давлат мукофотига сазовор бўлди. Булар орасида «Фақат муҳаббатгина эмас» деган операсининг музикаси саҳнага мослаб янгидан ишланган таҳрири бўлиб, унинг автори ҳозирги кундаги воқеаларга, ҳозирги колхоз қишлоғи турмушига мурожаат қилган. Опера саҳнасида биринчи бўлиб оддий қишлоқ аёлининг образи яратилган.

Улуғ йўлбошчи туғилган куннинг 100 йиллигига бағишланган «Ленин халқ қалбида» ораторияси композитор ижодида алоҳида ўрин олади. Р. Шчедрин халқ достони формасидан фойдаланиб, ғоят жозибадор асар яратганки, бу асар ҳозирги замон совет музикасида катта воқеа бўлиб қолди. Санъаткор замон туйғусини нозик ҳис этиб, ифоданинг энг ёрқин формасини қидириб топмоқда.

А. С. Пушкин номли Москва театрида «Драматик қўшиқ» спектаклини яратган режиссёр Б. Равенских, рассом В. Шапорин ва Павел Корчагин ролини ижро этган А. Локтев давлат мукофотига мушарраф бўлдилар. Бу спектакль «Пўлат қандай тобланди» романи асосида саҳналаштирилган. Театрнинг бу янги иши фикр-ўйларга, фалсафий умумлашмаларга бой бўлиб, ҳозирги замон саҳна санъатининг ҳақли равишда энг ажойиб асарлари орасидан жой олди.

Дунёда биринчи Москва давлат болалар музикали театрининг фаолияти болалар адабиёти ва санъати асарлари учун бериладиган мукофотга сазовор бўлди. Бу мукофот театрнинг бунёдкори ва бадиий раҳбари Н. Сацга бериладиган бўлди.

Коллективнинг кейинги спектакллари — «Уч бақалоқ», «Паҳлавон бола», «Опа-сингиллар»дир. Бу асарларнинг музикаси, жозибадор манзараси ёш томошабинларга яхшилик, адолат, тинчлик ғояларини сингдиради.

Молдавиянинг «Жок» халқ рақс ансамбли томошабинларга жуда маълум ва севиклидир. Унинг бир группа солистлари — артистлар Т. Усач, И. Фурника, Б. Филипчук, бадиий раҳбари ва бош балетмейстери В. Курбет, СССР Давлат мукофоти билан тақдирландилар. Раққослар билан созандалар ўз халқининг характерини рақс орқали доимо зўр маҳорат билан ёрқин гавдалантириб келмоқдалар.

Киевдаги илмий-оммабоп фильмлар студиясининг икки иши — «Жониворлар тили» ва «Жониворлар ҳам ўйлайдими?» асарлари томошабинлар орасида зўр муваффақият қозонди. Уларнинг ижодкорлари — сценарийлар автори Ю. Аликов, режиссёр Ф. Соболев ва оператор Л. Прядкин Давлат мукофотларини олишди.

Жониворларнинг феъл-атворлари «сир»ларини очиб берувчи фильмларнинг илмий жиҳатдан аниқлиги, кино орқали ҳикоя қилишнинг алоҳида услуби, бунда томошабин ўзини ҳикоя қатнашчиси деб ҳис этиши, жониворлар табиатининг ҳайратомуз гўзаллигини кўрсата билиш маҳорати туфайли бу фильмлар гўзал манзарани тасвирловчи беқиёс асарлар, кинематографиянинг атоқли воқеаси бўлиб қолди.

Сочи шаҳридаги цирк биносининг архитектураси учун ҳам Давлат мукофоти берилди. Авторлар коллективининг раҳбари Ю. Шварцбрейм, архитектор В. Эдемская, инженер-конструктор Н. Топилин ва бинокор-инженер П. Карповдир. Икки минг ўринли Сочи цирки кейинги вақтларда қурилган энг катта ва энг мароқли томошахоналарнинг биридир.

Совет санъатининг атоқли арбобларини юксак мукофот билан табриклаб, кўп миллатли совет маданиятимизнинг шон-шуҳрати йўлида уларга янгидан-янги муваффақиятлар тиламоқчимиз. (ТАСС).

РЕДАКЦИЯМИЗ МЕҲМОНИ

БОЛГАР ДЎСТИМИЗ

«Совет Ўзбекистони» газетаси Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг нашри бўлмиш «Йени ишиқ»—«Нова Светлина» газетаси билан бирнеча йиллардирки дўстона муносабатлар ўрнатган. Редакцияларимиз ўртасидаги қардошлик алоқаси муваффақиятли давом этиб турибди. Улуғ Октябрь байрами арафасида мазкур газетанинг бош редактори ўртоқ Слави Славов қуёшли республикамизда, пойтахтимиз гўзал Тошкентда редакциямиз меҳмони бўлиб турибди.

Ўртоқ Славов 1929 йилда Болгариянинг Тарговишчка округида туғилган. София шаҳрида Давлат университетининг философия факультетини тугатган. 1969 йилда фалсафа тарихи бўйича кандидатлик диссертацияси ёқлаган. У кўп йиллардан бери қардош Болгариянинг партия ва комсомол матбуотида ишлаб келади. У, Болгария журналистлар союзининг аъзосидир. 1962 йилдан «Халқ ганжлиги» газетасида редактор бўлиб ишлаган. 1970 йилдан бери «Йени ишиқ»—«Нова Светлина» газетасининг бош муҳаррири.

Ўртоқ С. Славов бизнинг Ватанимизда иккинчи марта бўлаётир. Биринчи гал 1966 йилда Москва ва Ленинградда бўлган эди. Қуёшли Ўзбекистонга унинг биринчи бор келиши. Бу сафари даврида ҳурматли меҳмонимиз республикамизнинг қатор областлари, шаҳар ва қишлоқларида бўлади. У Фарғона водийсининг саноат корхоналарини, пахтакор колхоз-совхозларини, бориб кўради, водий кишилари ҳаёти билан яқиндан танишади. Меҳмон Самарқанд шаҳрига сафар қилиб, қадимий ва навқирон Самарқанднинг тарихий обидаларини, бугунги жамолини, шаҳар меҳнаткашлари эришаётган ютуқ ва муваффақиятларни ўз кўзи билан кўради. Бундан ташқари ўртоқ С. Славов Ўзбекистоннинг навқирон чўлқувар области Сирдарё меҳнаткашлари ҳузурида бўлади. Янги ерлар очиб, улкан пахта хирмонлари уйган қаҳрамонлар меҳнатини ўз кўзи билан кўради. Янги каналлар, совхоз-колхоз қурилишлари, бу ердаги маданий ҳаёт унга илҳом бахш этишига ишончимиз комил.

Ўртоқ Славов ўндан ортиқ китоблар муаллифи. Унинг очерклар, ҳикоялар ва публицистик мақолаларида Болгария меҳнаткашлари эришаётган ютуқлар тараннум этилади. У халқаро файласуфлар симпозиумларида актив қатнашади. «Фалсафада ленинизм тантанаси» китоби устида иш олиб бормоқда. У «Кирилл ва Мефодий» ордени ва медаллар ковалеридир.

Азиз меҳмонга қуёшли республикамиз бўйлаб сафарида муваффақиятлар тилаймиз!

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Тошкент Қишлоқ хўжалик институти Геодезия ва олий математика кафедрасининг катта ўқитувчиси З. Ҳ. Рафиқовга отаси

Ҳайдар РАФИҚОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент Қишлоқ хўжалик техникумининг коллективи техникум директори Ғ. Азизовга опаси

Фотимахон АЗИЗОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ◆ ТЕЛЕФОНЛАР эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача.

Б.—263. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64697. Р. 15409